

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse :
Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

1 Août 1925 — No 185

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذلیسی ۵ لیرادر .
ادارہ خانہ سی

جغال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمینچی سنہ

نومرو ۱۸۵-۱ اگستوس ۱۹۲۵

مطالعه به امشردو . امراض عصبیه نك چوغالماسنده برطرفدن بوكی روحی واجتماعی صارصینتیلر رول اوینادیفی کی تربیه اصوللرنده کی سقامت وبالخاصه چو . جخلق یاشنده مکتبده ، عالیه حیاتمزدده معصوم ملرك کچیردکلی غیری صی شرائط حیاتیه نك ده دخلی وارددر . هنوز تکامله محتاج وسعه ذهنی سی محدود اولان معصوم دماغلرینك آنسیقوله دیک و بی لزوم معلوماته دولدرماسنك کنج ذهنلری پك چابوق هزاله اوغراندیغنی روحیات لابورا . توارلرینك مثبت تجربه لری بزه واضحاً کوستریبور . بوکون مملکتهمزده اسقولاستیق تحصیل وتربیه ابدیاً خاتمه چکمهکه معارفز ، اك مهمم و حیاتی انقلابی یامیشدر .

بوقیصه استطرادی متعاقب موضوعهمزه کله لم ؛ چوجق تربیه سنده یورویه جکمز یول شهه سز علم وتجربه نك کوستردیکی اساسلر اولاجقدر . تربیه ده ذکائی وسجیوی تکاملاتك نظر دفته آلماسی لازمدر . مملکتهمز چوجو . قلرینك ذکا قابلیتلرینك اولجیله رك طبیعی چوجقلر ایچون معین برذکا درجه سنك تعیین ایدلسی لازمدر . کند . یلرینك هیچ بر صنع ونقصیری اولمادیفی حالده حیاته «آنورمال» بر حالده ککش بدبختلردن ، «نورمال» چوجقلرك یاپایله جکی ایشی طلب ایتك ، اونرك بوروخی یوقسو . للقلری نظر اعتباره آلمان کنیدیله نه طبیعی چوجقلره یاپیلان تدریساتی یایماق بو چوجقلرك قوه معنویه لری اوزرنده فنا تأثیر لر حاصل ایدر . بو یوزدن حایلازلغه کچمش و جمعیت بشریه ایچنده بسبتون مضر حاله ککش طلبه لره دائماً راست کلیرز .

بناءً علیه قدرت ذکائی لری تکمل ایتهمش و هکیم لساننده اولیغوفره نيك توسیم ایدیلن بوصف چوجقلر ایچون (آلمانیا) ده اولدینی کبی یاردیمچی مکتبک آحق لازمدر . دارالمعلمینلرده کوچك مقیاسده په داغوژی لابوراتوارلری تأسیس ایتك صورتیه مملکتهمز چوجقلرینك ذکالری حقنده معین بر فکرمن اولمالیدر . بومناسبتله دارالفنونده اولجه آلمان خواهه طرفندن تأسیس ایدیلن تجربی روحیات کرسی ولا بوراتوارینك یکیدن احدائی ایله مملکتهمز ایچون اساسلی تدقیقات یاپیمسی بارز بر احتیاج حالده تبلر ایتمکده در . بوکي ذکا معلوللرندن ماعدا دیگر بر

مسعود عد اولنه بیلیر که هیچ اولمازسه اوقره کونلرینك صوکنده کائاتی اوخشیان کونش اونكده آینه استعداد و ذکا اولان یوزجکزی تنور ایدیوردی .

تسلیم روح ایتهمدن اول معصومجمن باشی اولوم ییتاغدن قلدانه رق :

آننه دیدی اویله دکلی ؟ بکا ملکر اوبر دنیا ده برجان ویره جکر ؟

— اویله یاوریم شهبه سزدیدی قادین زیاده سویلیه مدی ، ایچندن قانیان آجیقلی براولاد محبتك بخاری اولان کوزیاشرلی و هیچقیرقلر سویلیه مه سنه مانع اولدی چوجوق یاصدینی اوزرینه نینه سی ده او آغاج پارچه سی اولان کان اوزرینه ییقلدی کوزلری آجیدنی وقت دنیا ده یکانه سعادت اولان یاوریمجمنك ابدیاً غیبونتی کوردی . قومشو چوجوقلری باغچه نك و یالینك اطرافنده «اویوی ...» شرقیسی سویلدکلی ایشیدیلوردی . ایرته سی کون یالینك صاحی قیزی ایله برابر سیاحتدن عودت ایدی . یاکلرنده یکانه قیزینك یاووقلیسی مکتبدن یکی چیمش بر اسیلزاده واردی متفکر کنج :

— نه کوزل مملکت نه مستعداهالی دیه میرلداندی . قیز :

— اوت ذکالری حمایه ایده جك آدمیر اولسه !

قیزک مرپسی اختیار علاوه ایدی :

— آه بو وطنك طوپراقلری نه ذکا خزینهلری یوتمشدر

بیلسه کز !!

چالغیچی یی نك مزارینی بیان اولتری قابلامش یانی باشنده کی مرور آغاجنده باقوش اوتیور !

مترجمی : دو قور - نمو

مکتب خارجنده چوجقلرك تربیه اخلاقیه سنه تأثیر ایدن عوامل و بونلره قارشی تدابیر

منسوب اولدیغ شعبه اختصاصیه ایچون پك نافع و ثمره دار نتایجك حصولدیر اولاجغنی قویاً امید ایتدیکم تربیه اطفال قونفره سنك کنش و قیمتلی موضوعی اوزرنده دوشوندکلمی اختصاراً عرض ایتك ایسته یورم . حرب عمومی نك الذ زیاده تخریبات ایقاع ایتدیکي ساحه هیچ شهه سز تشکیلات اجتماعیه در . ایسته اجتماعی تشکیلاتده وقوعبولان بوصارصینتیلر دولایسیله درکه ؛ عمومی حرب اناسنده و حربی متعاقب دوغان چوجقلرك سینیرلی وضعف اراده ایله معلول اولدقلرینی کوریورز . هر مملکتك تربیه اطفال وطبابت روحیه متخصصلری حربك بوعواقبی مطالعه ایتش و چوجقلرك تعلیم وتربیه لرنده اشبو تأثیراتی نظر

قسم چو جقار واردر، که اونلری لسان طبدہ «پسیقوبات» دیه تصنیف ایدیورز. قونغرہ نك موضوعی یالکز بونلرہ منحصر در دیسہم مبالغہ ایتہم. بوصف پک زنکیندر. جمعیت بشریہ نك بوکی یارم عقلیایر یوزندن چکدیکی تعریفہ صیغماز. هنوز بشیکده ایکن خویسزلقلری، آغلامہ و اویقوسزلقلری ایله نظر دقتی جلب ایدن بو چوجقار بالخاصہ مکتب خارچندہ و مکتب داخلندہ حاشا۔ ریلقلری، متنوع یارامازلقلری ایله محیطلری بیزار ایدرلر۔ صحت ایله جنت آراسندہ منطقہ بیطرفی بی اشغال ایدن و برآدیم ایلری آتدقلری زمان مجانین قادروسنہ داخل اولاجق بویچارہ لردہ یاش ایلرلدیکہ روحی تردیلر دها بارز طرزده میدانہ چقار. جدی مسائلدن زیاده خیال و سرگذشته هوسکار اولان بو چوجقارک اک متمیز۔ سچیہلری ثباتسزلق و تقلیدکارلقلریدر. درسارینہ، وظیفہلرینہ اهمیت ویرمزلر. وقتلرینی رسم یایمق، شعر یازمق، رومان اوقومقلہ امرار ایدرلر. بواوقودقلری رومانلر، آرقاداش صحبتلری، آچیق فیلملر بونلردہ پک ایرکن انکشاف تناسلی یه سبب اولور. بالخاصہ چوجقارلی محو ایدن و برچوق روحی خستہ لقلرک ظهورندہ اسباب معاونہ رولنی اوینایان استمناء بالیدہ آلیشیرلر. استمناء ایله باشلایان ضلالت تناسلیہ دها پک چوق چیرکین تزدی چوقورلرینہ سوروکلنملرینی موجب اولور. ایشته بوندن دولای درکہ، بالعموم مدنی مملکتلردہ عمومہ مخصوص اولان فیلملرہ اونبش یاشندن آشاغی چوجقارک کیتمهلرینہ مساعده ایدلر. هله یدی یاشنه قدر اولان چوجقارک هیچ برسینہ مایه کیتمی دوعری دکلدلر. (ویانہ) ده چوجقارک اخلاقی تربیہلرینی اصلاح ایچون مؤسسہ ولابوراتوار تأسیس ایدلمشدر. اطفال سرریاتنه مربوط اولمق اوزره (پیرک) نك تحت نظارتندہ ودوقتور (لازار) ک اداره سی آلتندہ اولمق اوزره کشاد ایدیلن بو «هایل پداغوژی» مؤسسہ سنہ بوتون خویسز چوجقار کتیریلیر، اورادہ ذکالری وسچیہلری معاینہ و تحایل ایدیلیور.

کنجلاک محکمہ سنہ ورود ایدن بالعموم وقایع عدلیہ نکلده محاکمہ سی بورادہ یاپیلور. هنوز سن قانونی بی

دولدرمایان مجرملر معاینہلری یاپیلدقندن صوکرہ اصلا۔ حخانه لره سوق ایدیلرلر. بو مؤسسہ نك شیمدی یه قدر آلدہ ایتدیکی نتیجہ لک باشنده آچیق فیلملر ایله نشریاتک چوجقارک حالت روحیہلری اوزرندہ تأثیرات یاپدیغنی بولور. بزده ایسہ بو خصوصہ اهمیت ویریلیور. کچن سنہ (ویانہ) ده، «چوجغمہ نه لراوکره ته حکم» عنوانی بر فیلم کورمش ایدم. براز آچیق اولان یوفیلمه بلوغ یاشنه کلشمش چوجقارک کیرمسی منع ایدلمشدر. تصادفاً عین فیلمک پک اوغلندہ الکتراسینہ ماسندہ کوستہ ریلدیکنہ شاهد اولدم. بورادہ ده چوجقار ایچون ممنوعیت قیدی اعلان ایدیلیوردی. فقط بواعلانہ رغماً سیرجیلرک قسم اعظمک چوجق اولدیغنی تأسفله مشاهدہ ایتدیکم سیویلرسم مذکور قیدک ره قلام ماهیتندہ اولدیغنی پک قولای آکلاشیلیر. (بکرش) ده بوتون فیلملر دارالفنون خواجہ لرندن مرکب برهیئت طرفندن قونترول و سانسور ایدیلیر. چوجقار ایچون یاپیلان فیلملر آیریدر. چوجقک تجسس و مراقبی انکشاف ایتدیرہ چک طبیعت و تاریخدن ملهم وقعه لر کوستریلیور. اوف فابریقه سنک بو طرزده برچوق فیلملری واردر. عمومی آچیق فیلملر وصاری غزته جیلق ایله آچیق صاحب نشریات سینیرلی چوجقارده کیزلی اولان تردی نوہلرینک انکشافنی قامچیلادیغنه پک چوق وقایعده شاهد اولیورز. جانی و مجرم چوجقار، آرسن لوپن تقلیدلری آنجق سینہ مالر و بوکی نشریاتک محصولیدر. اجتماعی دردلر بو قدر سطحی کوریلیمه چک قدر دریندر. فقط بوتون دنیا روحیات متخصصلرینک اتفاق ایتدیکی برقطه مشترکہ واردر؛ اوده بو طرزده آچیق فیلملر و نشریاتک مضر تأثیری اولدیغنی در. مکتب خارچندہ چوجق تربیہ سنہ اهمیت ویرہ چکمز نقاطدن بری ده عائله نك انتظام حیاتی در. ابون چوجغه هر خصوصده نمونہ امثال اولمغه چالیشملی در. آقشام اوینه سرخوش کلوب، کیجه بی غوغا و نزاع ایچریسندہ کچرن برعائده چوجق تربیہ سنہ نه درجه اهمیت ویریلیمه چکی اوفق بر تأملله آکلاشیلیر. کذا بویله محیطده یتیشن چوجقک پدرندن آلدیغنی و کثول تأثیراتندن متولد ارشیت مرضیه و محیط تأثیری آلتندہ ایلری برمرتدی اولاجنی آشکاردر.

او کوندن بریدر ارضی کزه رم ،
روز کارلر ، دانغلر ، درویشلر کبی ؛
دارالمنش روحی بر آن سه زهرم
هر یکی هوسده کنیشلر کبی ...

﴿۹۹﴾

حیاندن بیقمامد ، فقط یورولدم !
محتشم بر او یون اوینا یوز معبود
بو فانی سفره یه کلدیم ، نه بولدم !
بریغین ، آجیلر صوکره بر تابوت ...

﴿۹۹﴾

چیچکلر باغچه ده دکل ، ایچمده
بر کیزی آجیله صولوب کیدیور ؛
روحده خیال له عینی بیچمده
کونشلر ، ییلدیزلر غروب ایدیور !

﴿۹۹﴾

آلله آچیلان آلم قالدی بوش ،
هر دوداق انسانه یالان دیکلر تیر ؛
بو اکر یولرده یورولمادن قوش !
نصیبک کیرلی بر مرحتده در ...

﴿۹۹﴾

نفرتک روحه ویردیکی حما
ایچمده نه مونس کورونور اولوم ؛
یوکسه ان آلمه چارپور سما !
باشی اکسه مده عرشده در کوکلم ...

﴿۹۹﴾

رنکرتک او فانی جاذبه سنی ،
وفاسیز بر آل له اطرافه صاچدم .
کنجلیک کولومسر برهوسنی
آغلاناتن هر کوزل چهره دن قاچدم .

﴿۹۹﴾

دولدیرر قلبه دیمه یین بر آه ،
صراطدن ، قلیچدن کسکین بر آلم ؛
نرده سک هم رحمان هم قهار آله !
عصیانله دولمشدر باق مخیله م ...

﴿۹۹﴾

عزرائیل کتیرسین قوتلو شرتی ،
ایچیم قانارق زهرلرندن ،
قورتارمق ایسترم بو ملعون آتی ،
حیاتک بولانیق نهرلرندن ...

۱۵ مارت ۳۴۰ سیواس

صمیل سنا

چوجقلمزك عائله داخلنده کی موقعی اکثریتیز
اعتباریه تماماً غیر صحیحدر . حالبوکه چوجقلمز بوتون
یاشلردن زیاده اهتمامه محتاجدر . اونک یاتماسی ، او یوماسی ،
ییمه سی ، ایچمه سی بر پروغرام داخلنده یاپیلمالیدر . بزده
ایسه چوجقلمز آقشاملری اوه کلن مسافرلرک اکلنجه سی
اولور . هله چوجقلمز صحی تربیه سنه قطعاً دقت ایتیمورز .
چوجقلمزك جمعیتک الک قوی ، تندرست بجریکلی
عضولری اولاجاق بر طرزده یتیشمه لری ایچون مکتب
وعائله نك اوموزینه یوکلنه ن مسؤلیت پک دریندر . قونغره
اعضای محترمه سنک بو خصوصده تعین ایده جک فکر و
قناعتلر اطرافنده یاپیلاجق مناقشه لرک نتیجه لرینی تطبیق
ایله چوجقلمزك تخلیصی همیز ایچون بر غایه اولملی در .

تجربنی روحیات وامراض روحیه متخصصی دو قنور

فخرالدین کریم

رجوع

- عبدالله جودت پک افندی یه -

بر کیچه ، عزرائیل ، روحه صاریلیر
کبی کورونمشدی زهر طاسیله ؛
» بو طاسدن ایچ ، دیدی ، چونکه واریلیر ،
آلله اولومک واسطه سیله ! .. «

﴿۹۹﴾

دیدمکه : » دانسته به آچیلدی جنت ،
بر کره اشارت ایدنجه ویرزیل ؛
یدی قات کوکاره چقدی محمد ،
برقاناد آچنجه مبارک جبریل ... «

﴿۹۹﴾

ایچهم ، ایچهم دوک او شرتی !
بو کوزله تا کریمی کورمک ایسترم ؛
چوروتک نه مشکل بو ملعون آتی !!
اولهم عرشنده اولسه ده یرم ! .. «

﴿۹۹﴾

بر دها کلیم دیه باقارق ،
عزرائیل طاسنی دوکده دن کیتدی !
آرارکن افنده بشقه بر شفق ،
ایچمده یاشاق صوک بر امیددی !

﴿۹۹﴾